

Agenda

Vergadering van de commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV)

dinsdag 11 november 2025 van 14:30 tot 14:45

locatie: commissiekamer 3

soort vergadering: regulier

agendastatus: **definitief**

1. Vaststellen agenda

- **Bijlagen**

- Agenda

2. Beprijzingsstudies veehouderij/akkerbouw en glastuinbouw

Brief van de staatssecretaris Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane van 30 september 2025 (32813, BO)

Inbreng schriftelijk overleg

- **Ambtelijke toelichting**

Beslispunt

- Welke leden wensen naar aanleiding van de brief van 30 september 2025 ([32813](#), [BO](#)) vandaag inbreng te leveren voor schriftelijk overleg?

Toelichting

- Op 14 oktober jl. verzocht het lid Van Wijk (BBB) de twee nieuwe onderzoeksrapporten naar (1) de mogelijkheden en effecten van beprijzing in de veehouderij en akkerbouw en (2) naar het benodigd beprijzingsniveau in de glastuinbouw om het afgesproken restemissiedoel van 4,3 Mton broeikasgasemissies in 2030 te borgen, die op 30 september 2025 door de staatssecretaris Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane zijn aangeboden, te agenderen in de volgende commissievergadering.
- Op 14 oktober stond deze brief in de commissie Financiën onder Mededelingen en informatie. Naar aanleiding daarvan besloot die commissie de brief onder de aandacht te brengen bij uw de commissie.
- Op 28 oktober jl. besloot uw commissie om vandaag gelegenheid te bieden tot het leveren van inbreng voor schriftelijk overleg.

- **Bijlagen**

- Kabinetsaanpak Klimaatbeleid (32.813); brief van de staatssecretaris van Financiën - FB&D ter aanbieding onderzoeksrapporten effecten broeikasemissie-beprijzing veehouderij en akkerbouw en herijking CO2-heffing glastuinbouw (EK, BO)
- Broeikasgasemissiebeprijzing in de veehouderij en akkerbouw. Verkenning naar de voorwaarden en effecten van een emissieheffing en emissierechtenstelsel (Kalavasta, 12 september 2025, 133 p.)
- Publieksrapportage Herijking CO2-heffing glastuinbouw (Berenschot en Kalavasta, 8

3. Verhouding landelijke beëindigingsregelingen en de Wet dieren

Verslag nader schriftelijk overleg (36600 XIV, T)

Bespreking verslag nader schriftelijk overleg

- **Ambtelijke toelichting**

Beslispunt

- Geeft het verslag nader schriftelijk overleg ([36600 XIV, T](#)) aanleiding tot vervolgvragen of wenst u de brief van 3 november 2025 voor kennisgeving aan te nemen?

Toelichting

- De commissie heeft op 18 maart jl. naar aanleiding van het verslag schriftelijk overleg (36600 XIV, N) besloten de status van toezegging [T03811](#) als **voldaan** aan te merken.
- Vervolgens is tweemaal nader schriftelijk overleg gevoerd (verslagen nader schriftelijk overleg [36600 XIV, O](#) en [36600 XIV, R](#)).
- Op 23 september 2025 is inbreng geleverd voor een volgende ronde schriftelijk overleg. De beantwoording van deze vragen is op 7 oktober 2025 ontvangen (verslag nader schriftelijk overleg [36600 XIV, T](#)) en staat vandaag ter bespreking geagendeerd.

- **Bijlagen**

- Begrotingsstaten Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur en Diergezondheidsfonds 2025 (36.600 XIV); verslag van een nader schriftelijk overleg met de minister van LNVN over verhouding landelijke beëindigingsregelingen en de Wet dieren (EK, T)
- Begrotingsstaten Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur en Diergezondheidsfonds 2025 (36.600 XIV); verslag van een nader schriftelijk overleg met de minister van LNVN over verhouding landelijke beëindigingsregelingen en de Wet dieren, waaronder doorstartverbod (EK, R)
- Begrotingsstaten Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur en Diergezondheidsfonds 2025 (36.600 XIV); verslag van een nader schriftelijk overleg met de minister van LNVN over verhouding landelijke beëindigingsregelingen en de Wet dieren (T03811) (EK, O)
- Begrotingsstaten Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur en Diergezondheidsfonds 2025 (36.600 XIV); verslag van een schriftelijk overleg met de minister van LNVN over reactie op toezeggingen T03811 over de wet dieren in verhouding tot landelijke beëindigingsregelingen en T03841 over stoppen met het gebruik van glyfosaat (EK, N)

4. E250003 - Verslag nader schriftelijk overleg 33576, AP

Verslag nader schriftelijk overleg (33576, AP)

Bespreking verslag nader schriftelijk overleg

- **Ambtelijke toelichting**

Beslispunt

- Geeft het verslag van nader schriftelijk overleg ([33.576, AP](#)) over de gewijzigde Habitatrichtlijn aanleiding tot het stellen van vervolgvragen of wenst u de brief van 4 november 2025 voor kennisgeving aan te nemen?

Toelichting

Richtlijn EU 2025/1237 (wijziging beschermingsstatus van de wolf)

- Op 7 maart heeft de Europese Commissie een voorstel gepubliceerd tot wijziging van de Habitatrichtlijn (Richtlijn inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (92/43/EEG)) voor wat betreft de beschermde status van de wolf (COM(2025)106).
- In voorstel COM(2025)106 wordt de beschermde status van de wolf verlaagd door de wolf te verplaatsen van Bijlage IV naar Bijlage V bij de Habitatrichtlijn. Hiermee wordt de beschermde status van de wolf onder de Habitatrichtlijn in lijn gebracht met het aangepaste Verdrag van Bern dat op 7 maart 2025 in werking is getreden. Het BNC fiche is op 11 april 2025 ontvangen (bijgevoegd).
- De definitieve versie van de gewijzigde Habitatrichtlijn is inmiddels op 24 juni 2025 gepubliceerd (Richtlijn 2025/1237) in het Publicatieblad van de Europese Unie en op 14 juli 2025 in werking getreden. Lidstaten dienen uiterlijk op 15 januari 2027 aan de Richtlijn te voldoen.
- Op 3 november 2025 stuurde de minister van Buitenlandse Zaken de kwartaalrapportage over de stand van zaken van implementatie richtlijnen in het derde kwartaal 2025 ([21.109, BL](#)). In deze kwartaalrapportage schrijft de minister dat de implementatie van Richtlijn EU 2025/1237 in nationale wetgeving niet op schema ligt (bijlage 2, onder nr. 68). De kwartaalrapportage is ter informatie bijgevoegd.

(Nader) schriftelijk overleg

- Naar aanleiding van het voorstel tot wijziging van de Habitatrichtlijn heeft de commissie in mei schriftelijk overleg gevoerd ([33.576, AK](#)). In juli gevolgd door nader schriftelijk overleg ([33.576, AN](#)).
- Op 23 september 2025 is inbreng geleverd voor een derde ronde schriftelijk overleg. De beantwoording van die vragen is op 4 november ontvangen en staat vandaag ter bespreking geagendeerd (verslag nader schriftelijk overleg [33.576, AP](#)).

Ter informatie

Openstaande 'wolf-gerelateerde' correspondentie (zie: het overzicht openstaande correspondentie en wetgevingsverslagen commissie LNV, opgenomen als punt 9 van deze agenda) :

- Brief verzonden 04-11-2025 - [33.118](#) (deadline: 02-12-2025): Schriftelijk overleg over **reactie op het advies van de Raad van State** over het ontwerpbesluit i.v.m. beschermde status van de wolf.
- Brief verzonden 10-10-2025 - [33.576, AO](#) (reactie: rond 10-01-2026): Nader schriftelijk **overleg met de Europese Commissie over Richtlijn EU 2025/1237** (wijziging Habitatrichtlijn i.v.m. wijziging beschermde status van de wolf)
- Brief verzonden 07-10-2025 - [33.118](#) (deadline: 04-11-2025): Nader schriftelijk overleg over het **voorgehangen ontwerpbesluit** houdende wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving en van het Besluit kwaliteit leefomgeving (bescherming wolf en goudjakhals); bij brief van 6 juni 2025 ([33.118, GL](#)) voorgehangen bij beide Kamers.

● **Bijlagen**

- Natuurbeleid (33.576); verslag van een nader schriftelijk overleg met de staatssecretaris van LNVN over het voorstel voor een Richtlijn tot wijziging van de beschermingsstatus van de wolf (EK, AP)
- Natuurbeleid (33.576); verslag van een nader schriftelijk overleg met de staatssecretaris van LNVN over het voorstel voor een Richtlijn tot wijziging van de beschermingsstatus van de wolf (EK, AN)
- Natuurbeleid (33.576); verslag van een schriftelijk overleg met de staatssecretaris van

-
- Uitvoering EU-Richtlijnen (21.109); brief van de minister van BZ over stand van zaken implementatie richtlijnen in het derde kwartaal 2025 (EK, BL)
 - Bijlage 2 - Geïmplementeerde richtlijnen 2025 – 3e kwartaal
-

- Richtlijn EU 2025/1237 (wijziging beschermingsstatus van de wolf)
 - COM(2025)106 - Voorstel voor een Richtlijn tot wijziging van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad wat betreft de beschermingsstatus van de wolf (Canis lupus)
 - BNC-fiche inzake het voorstel voor een Richtlijn tot wijziging van de beschermingsstatus van de wolf
 - Richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (Habitatrichtlijn)
-

- E250003 - Voorstel voor een Richtlijn tot wijziging van de beschermingsstatus van de wolf
 - EU-stroomschema's
-

5. **E250024 - COM(2025)872**

Mededeling van de Commissie: Strategie voor generatievernieuwing in de landbouw

Inbreng schriftelijk overleg

● **Ambtelijke toelichting**

Beslispunt

- Welke leden wensen vandaag inbreng te leveren voor schriftelijk overleg met de regering en/of de Europese Commissie?

Toelichting

- Op 28 oktober jl. verzocht het lid Jaspers (BBB) naar aanleiding van het overzicht van nieuwe Europese wetsvoorstellen en mededelingen de mededeling Strategie voor generatievernieuwing in de landbouw vandaag te agenderen voor inbreng schriftelijk overleg.
- Bladzijde 5 van het bijgevoegde verslag van de Landbouw- en Visserijraad van 27-28 oktober 2025 gaat in op deze mededeling. Uit het verslag blijkt ook dat de Kamer begin december 2025 met een BNC-fiche geïnformeerd zal worden over het kabinetsstandpunt over de strategie voor generatievernieuwing.

● **Bijlagen**

- COM(2025)872 - Mededeling van de Commissie aan het Europees parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de regio's: Strategie voor generatievernieuwing in de landbouw
-

- Verslag van de Landbouw- en Visserijraad van 27 en 28 oktober 2025
-

- E250024 - Commissiemededeling: strategie voor generatievernieuwing in de landbouw
 - EU-stroomschema's
-

6. **Toeleggingen- en motierappel 2025**

Verslag schriftelijk overleg (36800 XIV, A)

Bespreking

● **Ambtelijke toelichting**

Beslispunten

- Kan de commissie instemmen met de voorstellen uit het ambtelijk memo?
- Hoe wenst de commissie te besluiten ten aanzien van de in het memo opgenomen **vragen** bij toezeggingen T03109 en T03393 en motie-Pijlman (35347, K)?

Toelichting

- Op 17 september 2025 is het jaarlijkse toezeggingen- en motierappel uitgegaan naar de minister van Landbouw, Natuur en Voedsel (LVVN) met overzichten van respectievelijk openstaande en deels voldane toezeggingen en van de niet of gedeeltelijk uitgevoerde moties op het beleidsterrein van dit departement. De gehanteerde rappeldatum is **1 juli 2025**; het betreft dus toezeggingen en moties waarvan de termijn op die datum is verstreken. Het ministerie is verzocht vóór vrijdag 31 oktober 2025 te reageren op het toezeggingen- en motierappel 2025.
- Op 3 november 2025 hebben de minister van LVVN en de staatssecretaris van LVVN schriftelijk gereageerd en de stand van zaken weergegeven met betrekking tot zowel de afdoening van de toezeggingen als de moties (36800 XIV, A).
- In de bijlage treft u een ambtelijk memo aan met een nadere toelichting en een ambtelijk voorstel per toezegging en motie over de - al dan niet te wijzigen - (uitvoerings)status van de toezegging en de motie, tenzij het oordeel aan de commissie wordt gelaten.
- In het rappel komen de volgende toezeggingen en moties aan de orde:

Toezeggingen

- **T02999:** Huizinga-Heringa (ChristenUnie), Kluit (GL-PvdA), Rietkerk (CDA) - *Bij monitoring aandacht besteden aan het onderwerp 'natuur' (**commissie I&W/VRO**)*
- **T03002:** Huizinga-Heringa (ChristenUnie), Kluit (GL-PvdA), Rietkerk (CDA) - *Eén jaar na inwerkingtreding provincies vragen naar ervaringen omzetting stelsel en daarbij aandacht besteden aan de omzetting van de natuurvisie in de omgevingsvisie (**commissie I&W/VRO**)*
- **T03109:** Janssen (SP) - *Informeren over actief vergunningenbeheer*
- **T03393:** Kluit (GL-PvdA), Pijlman (D66) - *Voorleggen van ontwerp-AmvB inzake renovatielease aan de Kamer*
- **T03841:** Van Aelst-Den Uijl (SP), Kluit (GL-PvdA) - *Stoppen met het gebruik van glyfosaat*
- **T03843:** Visseren-Hamakers (PvdD) - *Nadere invulling art. 1.6 Besluit houders van dieren*
- **T03945:** Visseren-Hamakers (PvdD) - *Afschrift uitvoering moties Vestering en De Groot en Grinwis*
- **T03946:** Jaspers (BBB) - *Bij het verleasen van rechten niet meer afkomen dan strikt noodzakelijk is en dit meenemen in het weegmoment*
- **T03948:** Kluit (GL-PvdA) - *Jonge boeren als categorie expliciet gemonitord bij weegmoment*
- **T03984:** Visseren-Hamakers (PvdD) - *Brief over handhaving uitgewerkte norm ex art. 1.6 Besluit houders van dieren*
- **T03985:** Visseren-Hamakers (PvdD) - *Het verbod op couperen van staarten in AMvB*

Moties

- **35347, K:** Pijlman (D66) - *Het ontzien van kringlooplandbouwbedrijven bij toekomstige beleidsvoorstellen*
- **35746, G:** Visseren-Hamakers (PvdD) - *Het handhaven van het verbod op routinematig couperen*

● Bijlagen

- Ambtelijk memo
- Begrotingsstaten Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur en Diergezondheidsfonds 2026 (36.800 XIV); verslag van een schriftelijk overleg met de minister en staatssecretaris van LVVN over niet en gedeeltelijk uitgevoerde moties en over (deels) openstaande toezeggingen (EK, A)

-
- Toezegging Bij monitoring aandacht besteden aan het onderwerp 'natuur' (34.985) (T02999)
 - Toezegging Eén jaar na inwerkingtreding provincies vragen naar ervaringen omzetting stelsel en daarbij aandacht besteden aan de omzetting van de natuurvisie in de omgevingsvisie (34.985) (T03002)
 - Toezegging Informeren over actief vergunningenbeheer (35.600) (T03109)
 - Toezegging Voorleggen van ontwerp-AmvB inzake renovatielease aan de Kamer (35.949) (T03393)
 - Toezegging Stoppen met het gebruik van glyfosaat (36.410 XIV) (T03841)
 - Toezegging Nadere invulling art. 1.6 Besluit houders van dieren (36.410 XIV) (T03843)
 - Toezegging Afschrift uitvoering moties Vestering en De Groot en Grinwis (36.618) (T03945)
 - Toezegging Bij het verleasen van rechten niet meer afkomen dan strikt noodzakelijk is en dit meenemen in het weegmoment (36.618) (T03946)
 - Toezegging Jonge boeren als categorie expliciet gemonitord bij weegmoment (36.618) (T03948)
 - Toezegging Brief over handhaving uitgewerkte norm ex art. 1.6 Besluit houders van dieren (36.600 XIV) (T03984)
 - Toezegging Het verbod op couperen van staarten in AMvB (36.600 XIV) (T03985)

-
- Motie-Pijlman (D66) c.s. over het ontzien van kringlooplandbouwbedrijven bij toekomstige beleidsvoorstellen (35.347, K)
 - Motie-Visseren-Hamakers (PvdD) c.s. over het handhaven van het verbod op routinematig couperen (35.746, G)

7. Mededelingen en informatie

● Ambtelijke toelichting

A - Kabinetsappreciatie over het voorstel tot aanpassing van de EU-verordening ontbossingsvrije producten (EUDR)

Op 7 november 2025 ontving de Kamer de kabinetsappreciatie over het voorstel van de Europese Commissie tot wijziging van de Verordening over ontbossingsvrije producten (EUDR). Dit voorstel is op 21 oktober 2025 gepubliceerd en behelst het beperken en voorkomen van ontbossing en verdere bosdegradatie in de Europese Unie en daarbuiten ([COM\(2025\)652](#)). Volgens de appreciatiebrief van de staatssecretarissen van LVVN en BHO zal Nederland, alles afwegende en de balans in het voorstel tussen lastenverlichting en natuurdoelen in overweging nemende, zich onthouden van stemming over het Commissievoorstel en pleiten voor een gratieperiode van één jaar. Een onthouding telt als tegenstem.

Dit heeft juridische implicaties. Het zal tijd kosten om de reeds tot stand gebrachte Nederlandse uitvoeringswetgeving van de EUDR aan te passen. In de brief wordt opgemerkt dat het niet mogelijk is

de betreffende regelgeving aan te passen, vóórdat de EUDR eind dit jaar van toepassing wordt. Het aanpassen van de regelgeving zal naar verwachting circa 1 à 1,5 jaar duren. Daardoor ontstaat de situatie dat de inhoud van de EUDR en de inhoud van de implementatieregelgeving niet overeenkomen, indien het voorstel wordt aangenomen. Dat geeft onduidelijkheid over de verplichtingen van ondernemingen. Deze onduidelijkheid zal door middel van voorlichting moeten worden weggenomen. Ook in de toelichting bij het inwerkingtredingsbesluit van de implementatieregelgeving zal hieraan aandacht moeten worden besteed.

De volledige kabinetsappreciatie en het overzicht van nieuwe Europese voorstellen waar dit voorstel op is vermeld zijn ter informatie bijgevoegd. Deze appreciatiebrief ([22112, JP](#)) komt in de plaats van het BNC-fiche.

B - Nationale ombudsman onderzoekt betrouwbaarheid overheid richting boeren

Op 7 november 2025 heeft de Nationale ombudsman [aangekondigd](#) te gaan onderzoeken of de overheid de afgelopen tien jaar betrouwbaar heeft gehandeld tegenover boeren. Het onderzoek richt zich op de gevolgen van het overheidsbeleid op het leven van boeren. Daarnaast kijkt de ombudsman naar hoe de overheid wél moet handelen om boeren weer perspectief en vertrouwen te bieden. De resultaten van het onderzoek verschijnen in de eerste helft van 2026.

C - Link naar de **agenda** van de eerstvolgende procedurevergadering van de vaste commissie voor Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) in de Tweede Kamer

Link: [procedurevergadering LVVN \(26 november 2025\)](#)

- **Bijlagen**

- Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie (22.112); brief van de staatssecretaris van LVVN en van BHO inzake de kabinetsappreciatie over het voorstel tot aanpassing van de ontbossingsvrije producten verordening (EUDR) (EK, JP)
- beslisnota('s) bij de kabinetsappreciatie over het voorstel tot aanpassing van de ontbossingsvrije producten verordening (EUDR)
- Overzicht nieuwe Europese voorstellen en mededelingen week 42 en 43

-
- Overzicht van nieuwe Europese wetsvoorstellen en mededelingen (31 oktober – 7 november 2025)
 - Overzicht van nieuwe Europese wetsvoorstellen en mededelingen (24 oktober – 31 oktober 2025)
 - Overzicht aanhangige gedelegeerde regelgeving
 - Lijst ingekomen brieven commissie LNV

8. Rondvraag

9. Ter herinnering: openstaande correspondentie en wetgevingsverslagen commissie LNV

- **Ambtelijke toelichting**

- *Hieronder is een overzicht van de openstaande correspondentie weergegeven (dit betreft brieven en wetgevingsverslagen).*
- *Een overzicht van wetsvoorstellen die bij de commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) in (schriftelijke) behandeling zijn, is via deze [LINK](#) te raadplegen.*
- *Een overzicht van LNV-wetsvoorstellen in behandeling bij de **Tweede Kamer** is te raadplegen via deze [LINK](#).*

Tabel uitklappen inklappen

Overzicht openstaande correspondentie en wetgevingsverslagen
--

<u>Verzonden</u>	<u>Onderwerp + link</u>	<u>Reactietermijn</u>	<u>Toelichting</u>
<u>CORRESPONDENTIE:</u>			
2025-11-04	SO - Besluiten over Verdrag Raad van Europa inzake bescherming milieu d.m.v. het strafrecht (E250023); Link brief: 36842	2025-12-02	
2025-11-04	SO - Jaarverslag 2024 Staatsbosheer; Link brief: 29659	2025-12-02	
2025-11-04	SO - Reactie op rapporten WKR en Nationaal Klimaatplatform; Link brief: 32813	2025-12-02	
2025-11-04	SO - Reactie Raad van State-advies over voorhang besluit bescherming wolf en goudjakhals; Link - brief: 33118	2025-12-02	
2025-10-24	NSO - Mededeling Visie voor landbouw en voedsel - aan EC; Link brief: 36736	2026-01-24	
2025-10-22	NSO - Mededeling Visie voor landbouw en voedsel; Link brief: 36736	2025-11-18	
2025-10-10	SO - Ontwikkeling mestproductie; Link brief: 33037/36618	2025-11-07	<i>Bij beantwoording vso 33037/36618, BF betrekken (zie KA 14-10-2025)</i>
2025-10-10	NSO - Richtlijn beschermingsstatus wolf (aan EC); Link brief: 33576	2026-01-10	
2025-10-07	NSO - Voorhang amvb bescherming wolf en goudjakhals; Link brief: 33118	2025-11-04	
2025-10-07	NSO - Tiende voortgangsrapportage natuur; Link brief: 33576	2025-11-04	
2025-10-07	NSO - Verordening Nieuwe Genomische Technieken (NGT); Link brief: 27428	2025-11-04	

2025-10-07	NSO - N.a.v. MO Rechtsbescherming, rechtsgelijkheid en het bewaken van de rechtsstaat in relatie tot de uitwerking van natuur- en milieuwetgeving in Nederland; Link brief: 35334/33576	2025-11-04	<i>Brief door ministerie I&W ter beantwoording overgedragen aan het ministerie van LVVN. Verzocht om beantwoording gelijktijdig met nota n.a.v. verslag wetsvoorstel maatwerkaanpak PAS- projecten (36755, C). Zie KA 28-10-2025.</i>
2025-10-07	SO - Advies Gezondheidsraad geitenhouderijen; Link brief: 28973	2025-11-01	<i>Beantwoording t.z.t. bespreken in gecombineerde vergadering van de commissies LNV en VWS.</i>
2025-07-15	SO - Kamer informeren over effecten deelname bedrijven aan LBV- en LBV-plus; Link brief: 33037/36618	Bij aanbieding 2e CBS kwartaalrapportage fosfaat- en stikstofexcretie	<i>Er volgt geen separate reactie van het ministerie op deze brief (agenderen bij bespreking antwoorden op brief 10 oktober 2025 over ontwikkeling mestproductie - zie KA 28-10-2025).</i>
<u>WETGEVING:</u>			
2025-11-04	Verslag - Wijziging Omgevinswet, maatwerkaanpak PAS- projecten (36755); Link verslag: 36755, C	2025-12-02	
2025-11-07			

De griffier van de commissie,
Warmolt de Boer

● **Ter kennisneming**

- Geannoteerde agenda van de Landbouw- en Visserijraad van 17 november 2025